

VISEGRAD JOURNAL ON HUMAN RIGHTS

№ 3 (volume 2) 2020

VISEGRAD JOURNAL ON HUMAN RIGHTS

june, 2020

Editorial board

Chairman of the editorial board:
Doc. JUDr. Julius Kovach, CSc

Members of the editorial board:

Slovak Republic

Prof. JUDr. Jan Svak, DrSc.
Doc. JUDr. Julius Kovach, CSc.
JUDr. Ivan Ikrényi, PhD., F.I.I.
JUDr. Denisa Soukenikova, PhD.
JUDr. Ivan Roháč, LL.M, MBA, PhD.
JUDr. Martina Reřichová, PhD.
Prof. JUDr. Stanislav Mráz, CSc.
Prof. JUDr. Pavel Hollander, DrSc.
Prof. PhDr. JUDr. Milos Vecera, CSc.
Prof. JUDr. Jan Hurdik, DrSc.
JUDr. Alexandra Sestrienkova
JUDr. Lukáš Cisko, Ph.D.
JUDr. Ivana Shoshková, PhD.
JUDr. Jozef Beňo, PhD.

Czech Republic

JUDr. Petr Poledník
Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.
JUDr. Zdenka Papoušková, Ph.D.
Doc. JUDr. Blanka Vítová, LL.M., Ph.D.
Doc. et doc. JUDr. Naděžda Shishková, Ph.D.
Prof. JUDr. Michal Skrejpek, DrSc.
Prof. JUDr. Jan Hurdik, DrSc.

Ukraine

JUDr. Myroslava Hromovchuk, CSc.
Prof. JUDr. Yuriy Bysaha, DrSc.
Prof. JUDr. Oleksandr Roháč, DrSc.
Prof. JUDr. Dmytry Byelov, DrSc.
Doc. JUDr. ThDr. Oleksandr Bilash, CSc.
Prof. JUDr. Yaroslav Lazur, DrSc.
JUDr. Roman Fridmansky, CSc.
Prof. JUDr Sibilla Buletsa, DrSc.

Romania

Prof. JUDr. Ivan Horka, PhD.

Poland

Prof. JUDr. Piotr Stanis
Ph.D. Katarzyna Szwed
Ph.D. Marta Kolodziejczyk
Ph.D. Justyna Ciechanowska
Dr. Jarosław Storzcyński

Dr. Grzegorz Maroń
Prof. dr hab. Janush Nichyporuk

Russian Federation

Prof. JUDr. Oleksandr Sevrakov, DrSc.
JUDr. Helena Shekk, PhD.

Moldova

Prof. JUDr. Valeriu Bujor
Prof. JUDr. Valeriu Čerba

Macedonia

Assoc. prof Zoran Filipovski, PhD.

Croatia

Prof. JUDr. Budislav Vukas jr., DrSc.

Hungary

Dr. Tímea Barzó
Dr. Varga Norbert
Dr. habil Csilla Csak, PhD
Dr. Erika Varadi-Csema, PhD, LL.M

Kazakhstan

Prof. JUDr. Kazbek Ukanov, DrSc.

Litva

Prof. JUDr. Arvid Struzhunas, DrSc.

Latvia

Doc. JUDr. Janis Grasis

Estonia

Prof. Tanel Kerikmäe
Dr Archil Chochia
LLM Madis Ernits

Austria

Prof. JUDr. Bernd Wieser, DrSc.

Publisher:

PANEURÓPSKA
VYSOKÁ ŠKOLA

Pan-European University
Faculty of Law
Tomášikova, 10
Bratislava

Uzhhorod National University
Faculty of Law
Kapituľna, 26
Uzhhorod

Public organization
„LEX PRO OMNES“
Mierová, 2529
Humenné

Registered number: EV 5051/14

ISSN 1339-7915

- **Specific features of debt recovery in foreign currency according to the legislation of Ukraine**..... 208
Особливості стягнення заборгованості в іноземній валюті за законодавством України

Yaryna Fomenko
- **Decentralization of executive authorities in Ukraine: organizational and financial aspects**..... 214
Децентралізація органів виконавчої влади в Україні: організаційні та фінансові аспекти

Andrii Tsabeka
- **Practical aspects of application by the courts of Ukraine of legislation on administrative liability for corruption-related offenses**..... 220
Практичні аспекти застосування судами України законодавства про адміністративну відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією

Kateryna Tsabeka
- **Conservatism of the modern legal text**..... 226
Консерватизм сучасного юридичного тексту

Iryna Tsareva
- **The use of blockchain technology in the area of intellectual property: benefits and drawbacks**..... 231
Використання технології блокчейн у сфері інтелектуальної власності: переваги та недоліки

Olesia Cherpys
- **The features of the procedure for admission of persons to information that is a state secret**..... 239
Особливості процедури допуску осіб до відомостей, що становлять державну таємницю

Yurii Cherdyntsev
- **Development of agro-industrial complex through the prism of integration-legal processes**..... 245
Розвиток аграрно-промислового комплексу через призму інтеграційно-правових процесів

Natalia Chernyschuk
- **The procedure for nominating candidates by political parties at local election in Ukraine and in some EU countries**..... 249
Порядок висунення політичними партіями кандидатів на місцевих виборах в Україні та окремих країнах ЄС

Volodymyr Chubirko

Development of agro-industrial complex through the prism of integration-legal processes

Розвиток аграрно-промислового комплексу через призму інтеграційно-правових процесів

Natalia Chernyschuk

Key words:

integration, integration-legal process, legal integration, agro-industrial complex, interstate legal integration, legal system.

Ключові слова:

інтеграція, інтеграційно-правовий процес, правова інтеграція, агропромисловий комплекс, міждержавна правова інтеграція, правова система.

У сучасних умовах розвитку, які характеризуються переходом до ринкової економіки, особливо актуальним стає пошук нових форм господарювання, зокрема активного розвитку набули процеси інтеграції. З урахуванням економічної ситуації в Україні та розвитком агропромислового комплексу особливо актуальною стає економічна інтеграція агропромислових підприємств як на національному, так і на міжнародному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Унаслідок істотних правових зрушень дослідження та наукове обґрунтування агропромислового комплексу через інтеграційні процеси набувають усе більшої актуальності та знаходять своє відображення в роботах багатьох науковців. Зокрема, висвітленням даної проблеми займалися: В.І. Бойко, Н.В. Гладій, Й.С. Завадський, В.А. Кадієвський, М.П. Коржинський, І.І. Кравчук, О.Г. Шпикуляк та ін.

Постановка завдання. Основним завданням даної статті є висвітлення ефективності розвитку агропромислового комплексу через призму інтеграційно-правових процесів. Для цього було визначено актуальність розвитку агропромислового комплексу в сучасних умовах господарювання, розглянуто сутність правових категорій «інтеграція» та «правова інтеграція» та сформовано авторське трактування даних понять, охарактеризовано організаційно-правові форми інтеграції.

Виклад основних результатів. Сьогодні багато підприємств різних галузей економіки зупинили або ж обмежили свою діяльність і перебувають на межі виживання. І це дійсно так, під час економічної кризи сільське господарство України зазнало чималих збитків. Саме завдяки історичним традиціям і кліматичним умовам одним із працюючих залишається агропромисловий сектор. Середні та малі агропромислові підприємства не в змозі забезпечити населення України якісними й недорогими вітчизняними харчовими продуктами. Для подальшої характеристики правової інтеграції агропромислового комплексу доцільно визначити сутність понять «інтеграція» та «правова інтеграція».

У Тлумачному словнику української мови інтеграція трактується як «об'єднання чого-небудь в єдине ціле»¹, а у Великому тлумачному словнику сучасної української мови зазначається, що «інтеграція – це об'єднання у ціле будь-яких окремих частин; об'єднання та координація дій різних частин цілісної системи; процес упорядкування, узгодження та об'єднання структур і функцій у цілому організмі»².

У юридичному розумінні інтеграція – це створення оптимальних механізмів і алгоритмів правового регулювання суспільних відносин, спрямованих на досягнення вдосконалення та саморозвитку суспільства у його прагненні до ціліснішого позитивного цивілізаційного розвитку. Так, наприклад, нині правове регулювання інтеграційних процесів у різних регіонах світу фактично є спробою юридичними засобами контролювати процеси глобалізації, яка визначає майбутнє нашої планети.

¹ Тлумачний словник української мови / ред. Т.В. Ковальова, Л.П. Коврига. Харків : Синтекс, 2002. С. 237. URL : sum.in.ua.

² Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. С. 500. URL : books.google.com.ua.

Підходи до визначення дефініції «інтеграція» зустрічаються і в довідникових та енциклопедичних педагогічних виданнях. Так, у Педагогічному словнику за ред. М.Д. Ярмаченка інтеграція тлумачиться як поняття, що означає як стан зв'язності окремих диференційованих частин і функцій системи, організму в ціле, так і процес, що веде до такого стану.³ За підручником «Міжнародна економіка» економічна інтеграція – це процес зближення, взаємоприспосовування і поступового об'єднання національних економічних систем⁴.

Існує також думка, що інтеграція являє собою об'єктивний процес розвитку глибоких, стійких взаємозв'язків та поділу праці між національними господарствами, створення міжнародних господарських комплексів у межах держави. Сформулюємо також, що ж таке правова інтеграція: це процес, який характеризується тривалістю та поетапністю свого розвитку. Проаналізувавши, можна стверджувати, що призначенням правової інтеграції є об'єднання національних правових систем у єдиний простір. Міждержавна правова інтеграція виступає необхідною умовою ефективної міжнародної співпраці.

Таким чином, АПК охоплює галузі, об'єднані як технологічним процесом виробництва, так і його технічним забезпеченням і доведенням кінцевої продукції до споживача, а функціональна структура АПК включає окремі стадії, між якими існує взаємозв'язок і взаємозумовленість. Агропромислова інтеграція є важливим організаційно-господарським важелем, використання якого великою мірою визначає ефективність функціонування агропродовольчого комплексу. Розвиток правової інтеграції викликаний необхідністю впорядкування міждержавних відносин із метою створення, підтримки стабільного світового порядку та міжнародної безпеки.

Що ж стосується головних причин аграрної кризи через призму правового процесу, гадаю, доцільно визначити, що в Україні порушення закону вартості в сільському господарстві є однією з головних. Закон вартості полягає у тому, що вартість має відповідати суспільно необхідним витратам праці. Передусім це трактується відсутністю паритету цін на сільськогосподарську продукцію та промислові товари аграрного виробництва. Якщо зосередити свою увагу на статистику забруднених угідь, землі в останні роки все більше виснажуються через зменшення кількості мінеральних та органічних добрив. Усе це повною мірою зумовлюється в необхідності радикальних аграрних реформах. Звісно, щоб не відставати від розвитку країн світу, Україна повинна значно поживити свою роботу в різних галузях⁵.

Якщо ж ми говоримо про забезпечення головної мети розвитку сільського господарства в умовах євроінтеграції, то слід зазначити основні завдання, до яких належать: розроблення концепції забезпечення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки в контексті євроінтеграції; збільшення обсягів експорту продукції сільського господарства; створення певних умов для розвитку ефективного підприємства в АПК; нарощення обсягів інвестицій, а також створення цивілізованих умов проживання в сільській місцевості як основи припливу працездатних верств. Так, сьогодні дійсно існують прогалини в науковому досвіді, аналізі оцінювання ефективності механізмів регулювання інтеграційних процесів в Україні в аспекті вдосконалення теорії та практики державного управління. Розширення рамок та поглиблення політичного співробітництва, можливість наближення законодавства в правовій сфері, підтримка в адаптації законодавства до норм та стандартів ЄС, включаючи надання технічної допомоги, обмін досвідом між державними службовцями (twinning) та цільові консультації і підтримку через механізм обміну інформацією про технічну допомогу (TAIEX), перспектива просування за рамки партнерства до значного рівня інтеграції, включаючи участь у внутрішньому ринку ЄС та можливість для України брати зростаючу участь у ключових аспектах політик та програм Європейського Союзу – усе це можна віднести до плану дій на нові перспективи для партнерства, економічної та правової інтеграції й співробітництва.

Якщо підсумувати вищесказане, то щоб розв'язати дану проблему через призму інтеграційно-правових процесів АПК, потрібно розширити її участь у роботі сільськогосподарських міжнародних організацій, продовжити роботу з гармонізацією національного законодавства. А також слід зазначити, що пріоритетним напрямом розвитку АПК визнано інноваційний напрям перетворень за рахунок упровадження нових видів продукції та обладнання.

Велике значення для українського сільського господарства має розвинуте фермерство. Сьогодні Асоціація фермерів та приватних землевласників є однією з найбільш дієвих організацій, її тісна співп-

³ Педагогічний словник / за ред. дійсного члена АПН України М.Д. Ярмаченка. Київ : Педагогічна думка, 2001. С. 229. URL : library.univ.kiev.ua.

⁴ Соціолого-педагогічний словник / укл. С.У. Гончаренко та ін. ; за ред. В.В. Радула. Київ : ЕксОб, 2004. С. 288. URL : lak.lviv.ua.

⁵ Україна у цифрах : статистичний збірник. URL :www.ukrstat.gov/druk/publcat/kat.

раця спрямована передусім на напрацювання ефективних рішень у сфері АПК через призму інтеграційно-правових процесів. Уважаю, потрібен правовий захист інтересів фермерів та власників земельних паїв для сприяння розвитку масового фермерського руху в Україні. Упровадження цифрових технологій в АПК стримує низка причин, одна з яких і, можливо, головна – рівень тих програмних рішень, які надають зараз багато компаній. Сільгоспвиробникам потрібні не окремі елементи технологій, а комплексні рішення, а також велика кількість фахівців даної сфери.

Нагальним питанням є й пошук найбільш ефективних механізмів залучення споживчої кооперації до процесів інтеграційної взаємодії в АПК України та форм найбільш раціонального використання її виробничого потенціалу в межах створюваних за її участю інтеграційних формувань. Держава, на нашу думку, зацікавлена у впровадженні нових технологій АПК, адже стимулювання нових технологій дасть змогу підвищити кількість і якість продукції АПК.

Зважаючи на наявний потенціал, одним із напрямів є агропромислова інтеграція, що забезпечить синтез сільського господарства і промисловості на вищому рівні шляхом посилення виробничих, правових зв'язків, налагодження співробітництва підприємств, а також задоволення правових потреб аграрних виробників.

Саме АПК претендує на роль головного демонстраційного майданчика результатів нової технологічної революції та об'єднує весь виробничий ланцюжок аж до випуску функціональних продуктів, що дають змогу кардинально поліпшувати властивості людини.

Сьогодні в юридичній літературі не існує якогось єдиного визначення процесу правової інтеграції. Відбувається ототожнення поняття «правова інтеграція» з близьким визначенням «інтеграція права», що є не тотожним. В юридичній літературі для характеристики процесів правової інтеграції науковці використовують такі терміни, як «гармонізація», «адаптація», «уніфікація», «імплементация», «стандартизація», «нормалізація», «апроксимація», «рецепція», «упорядкування», «унормування», «зближення», «модернізація» тощо.

Спільною рисою вищезазначених термінів є їх спрямованість на досягнення однієї мети – узгодження, приведення у відповідність галузей законодавства кількох країн та подальше зближення національних правових систем.

Отже, у сучасному глобалізованому світі інтеграційні процеси набувають активного розвитку. Інтеграція охоплює різні сфери суспільного життя та є об'єктивним і всеохоплюючим процесом розвитку суспільств та держав. Право грає дуже важливу роль у сфері регулювання інтеграційних відносин держав.

Висновки з даного дослідження. Отже, сьогодні інтеграційно-правові процеси АПК набувають активного розвитку. Інтеграція охоплює різні сфери суспільного життя та є об'єктивним і всеохоплюючим процесом розвитку суспільств та держав. Право відіграє дуже важливу роль у сфері регулювання інтеграційних відносин держави. Інтеграція через право, правова інтеграція постає необхідною передумовою зближення і гармонізації різних правових систем. На мою думку, варто використовувати зарубіжний досвід розвитку агропромислової інтеграції та впроваджувати найбільш ефективні напрями оптимізації діяльності агропромислових формувань, а також продовжувати дослідження головних стадій європейської правової інтеграції, а саме: зближення та гармонізація національних правових систем із правовою системою ЄС, а також їх входження до правової системи європейських інтеграційних об'єднань та подальша конвергенція і гармонізація.

Анотація

У статті висвітлено необхідність правової інтеграції як складової частини ефективного розвитку правової економіки через призму інтеграційно-правових процесів. Визначено сутність понять «інтеграція» та «правова інтеграція», а також запропоновано авторське трактування. Розкрито сутність та мету агропромислової інтеграції, а також організаційно-економічні та правові форми інтеграції агропромислового комплексу. Визначено місце агропромислової інтеграції в середовищі інституту агропромислового комплексу. Зазначено вагомність агропромислового комплексу в розвитку держави.

Summary

The article highlights the need for legal integration as part of the effective development of the legal economy. The essence of concepts «integration» and «legal integration» and offered their own interpretation of these concepts. The essence and purpose of the agro-industrial integration and organizational and economic forms of integrating agriculture. Highlighted types of economic integration and their characteristics. The place agro-industrial integration environment institute of agriculture. Indicated importance of agriculture in development.

Використана література:

1. Тлумачний словник української мови / ред. Т.В. Ковальова, Л.П. Коврига. Харків : Синтекс, 2002. 672 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с.
3. Педагогічний словник / за ред. дійсного члена АПН України М.Д. Ярмаченка. Київ : Педагогічна думка, 2001. 516 с.
4. Соціолого-педагогічний словник / уклад. С.У. Гончаренкота ін. ; за ред. В.В. Радула. Київ : ЕксОб, 2004. 304 с.
5. Яковлев И.П. Интеграция высшей школы с наукой и производством. Ленинград : ЛГУ, 1987. 126 с.
6. Сільське господарство України. URL : http://agroua.net/news/news_38766.html.
7. Кулапов В.Л., Потапенко Е.Г. Теоретические основы правовой интеграции. Москва : Юрлитинформ, 2011. 184 с.
8. Егоров А.Е. Правовая интеграция и её содержание. *Государство и право*. 2006. № 6. С. 74–84.
9. Луць Л.А. Європейські міждержавні правові системи: загальнотеоретична характеристика : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2005. 32 с.
10. Ратушний С.М. Деякі теоретичні питання гармонізації національного законодавства з міжнародно-правовими нормами. URL : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pre/2008/Ratushnyi.pdf.
11. Хаустова М.Г. Проблеми організаційно-правового забезпечення гармонізації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. *Проблеми законності*. 2012. Вип. 121. С. 21–33.
12. Правовий розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення / О.М. Алимов та ін. ; НАН України, Об'єд. ін-т економіки. Київ : б.в., 2005. 540 с.
13. Соколенко В.А., Бондаренко О.М. Сутність та види стратегії розвитку. *Вісник НТУ «ХПІ». Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства*. 2015. № 53(1162). С. 70–74.
14. Сайфуліна Ю.Ф. Тенденції сучасного правового розвитку в умовах світових трансформацій. *Митна справа*. 2011. № 1(73). Ч. 2. С. 201–206.

Natalia Chernyschuk,
Candidate of Historical Sciences,
Senior Lecturer at the Department of Law
Vinnytsia National Agrarian University